

Overgang primair onderwijs voortgezet onderwijs

Themanummer

Verslag PO-VO middag 18 oktober 2017

Op 18 oktober 2017 vond de jaarlijkse PO/VO-middag plaats voor leraren en andere belangstellenden uit onderwijs. Dit jaar waren we te gast bij Praktijkonderwijs-Assen. Aan de orde waren drie onderwerpen. Allereerst werd onder sprankelende leiding van Alinda Koerts (Dr. Nassaucollege Penta) door middel van een quiz kennis opgehaald over de afspraken die er zijn omtrent de overstap PO-VO. Bettine Groen (VGPONN) ging er met de beker vandoor. De afspraken zijn na te lezen in de **Integrale Notitie PO/VO beleid**.

<https://www.passendonderwijs-po-22-01.nl/documenten/60-integrale-notitie-po-vo-beleid>

Vervolgens gaf Bert Benjamins (Vincent van Gogh) een inkijkje in de eerste resultaten van leerlingen die de afgelopen jaren een **bijgesteld advies** kregen vanwege een hogere eindtoetscore. Met behulp van deze monitor, die nog in ontwikkeling is, willen we meer zicht krijgen op de kwaliteit van schooladviezen. Rob van den Berg (Conod) introduceerde het volgende onderwerp, waarop leraren primair onderwijs en leraren voortgezet onderwijs met elkaar in gesprek gingen over relevante **kenmerken en vaardigheden van leerlingen** om met succes in een bepaald schooltype te kunnen functioneren. De *werkgroep 10-14* is bezig om de uitkomst van deze gesprekken te verwerken in een handreiking die bovenbouwleraren

po kunnen gebruiken bij het schooladvies. De middag werd afgesloten met een drankje en een hapjesbuffet verzorgd door leerlingen van Pro-Assen. Volgend jaar er ook bij zijn? Noteer vast in de agenda **17 oktober 2018**.

Plaatsingswijzer

Een deel van de basisscholen in de regio gebruikt de Plaatsingswijzer bij het opstellen van het schooladvies. Met dit instrument worden de leerresultaten van leerlingen van groep 6 t/m groep 8 afgezet tegen de kans op succes in de verschillende schooltypes van het voortgezet onderwijs.

De coöperatie die het instrument de Plaatsingswijzer beheert, heeft de koers gewijzigd. Vanaf dit jaar kunnen alleen samenwerkingsverbanden (swv) passend onderwijs lid worden. In de omliggende regio's hebben de swv's daarvoor gekozen. In onze regio is dat niet het geval, omdat de reguliere overgang PO-VO wordt beschouwd als een aangelegenheid van de schoolbesturen. Om ervoor te zorgen dat basisscholen die al gebruik maakten van de Plaatsingswijzer hiermee voorlopig toch door kunnen gaan, hebben het samenwerkingsverband en de coöperatie een tussenoplossing afgesproken. Het swv betaalt de factuur en declareert de kosten bij de schoolbesturen die gebruik maken van het instrument.

Door de werkgroep 10-14 is het initiatief genomen tot het organiseren van een voorlichting over het instrument Plaatsingswijzer (7 december 2017). Voor meer informatie over het instrument of het aanvragen van een proeflicentie kan contact worden opgenomen met Nineke Kupers <http://plaatsingswijzer.nl/>

Overstapservice Onderwijs (OSO)

Door: Bert Benjamins

Sinds enkele jaren gebruiken we in ons samenwerkingsverband in Assen en omgeving de mogelijkheid om leerlingen digitaal over te dragen van basisonderwijs naar voortgezet onderwijs. Hiervoor is met een werkgroep een procedure afgesproken hoe de bestanden klaarzet moeten worden. Bij de aanmelding voor het schooljaar 2017-2018 ging er bij een aantal basisscholen die Esis gebruiken iets mis met het toevoegen van de bijlagen. Deze werden of niet bijgevoegd of kregen een andere naam met daarin een verwijzing naar een systeempad op het netwerk van de toeleverende school waardoor de VO school de bestanden niet kon openen.

De werkgroep OSO is bij aan het begin van dit schooljaar bij elkaar geweest om de knelpunten te inventariseren. Met drie basisscholen waar het vorig jaar verkeerd ging van COG Drenthe en CS Vincent van Gogh en Terra is er een proefaanmelding gedaan van een leerling met fictieve word en pdf bijlagen. Deze leerlingen zijn goed overgekomen. Bij Plateau moet deze proefnog plaatsvinden. Ook is de problematiek onder de aandacht gebracht bij OSO zelf. Wij verwachten dan ook dat bij de aanmeldingen voor 2018-2019 de problematiek is opgelost.

Ontwikkelingen LWOO en PRO

Sinds 1 januari 2016 is het Leerwegondersteunend onderwijs (LWOO) en het Praktijkonderwijs (PRO) ondergebracht bij de samenwerkingsverbanden passend onderwijs. De rijksoverheid is verder van plan om de LWOO-licenties van scholen en de wettelijke LWOO en PRO-criteria los te laten. Er wordt een bekostigingsvoorstel uitgewerkt voor de wijze waarop de budgetten voor LWOO en PRO over de samenwerkingsverbanden worden verdeeld. Anticiperend op deze wetswijzigingen kunnen samenwerkingsverbanden kiezen voor 'opting out', waarbij ze de verdeling van middelen LWOO en PRO alvast naar eigen inzicht kunnen inrichten. De consequentie hiervan is dat de wijze waarop samenwerkingsverbanden de aanmelding, toekenning en plaatsing van LWOO en PRO regelen, kan verschillen. Bij een verwijzing naar LWOO of PRO is het dus zaak om goed uit te zoeken tot welk samenwerkingsverband de beoogde school hoort en hoe erin dat swv gewerkt wordt.

Informatieboekje LWOO

In tegenstelling tot bv. Groningen is in onze regio ervoor gekozen om vooralsnog te blijven werken met de wettelijke criteria en procedures voor toekenning. Onder redactie van Maarten Oeustebroek is een **informatieboekje** opgesteld waarin de basisscholen worden geïnformeerd over de procedures voor LWOO.

<https://www.passendonderwijs-vo-22-01.nl/documenten/informatie-lwoo-aanmeldingen>

Koers voor de toekomst

De wijzigingen ten aanzien van LWOO en PRO vragen van samenwerkingsverbanden dat zij keuzes maken over inrichting in de toekomst. Ook binnen swv 22.01 VO is de koers bepaald. Ter voorbereiding op deze keuzes heeft de *werkgroep LWOO/PRO* een SWOT-analyse uitgevoerd over de huidige werkwijze en is de verdeling van LWOO-leerlingen over de scholen in de afgelopen jaren in beeld gebracht. Tijdens de tweedaagse in september hebben schoolleiders en inhoudelijk deskundigen onder leiding van Sanne Weijers (onderzoeker Oberon) de voor- en nadelen van verschillende keuzes met elkaar doorgesproken. Er is besloten dat het samenwerkingsverband vooralsnog blijft werken met het geven van aanwijzingen voor LWOO en toelaatbaarheidsverklaringen voor PRO en dat langzamerhand wordt toegewerkt naar een ander verdeelmodel, namelijk een situatie waarin geld wordt verdeeld over scholen (schoolmodel), in plaats van toekenning gekoppeld aan specifieke leerlingen. Gedurende dit proces zal de waarom-vraag steeds voorop staan. In welke mate draagt de keuze voor een ander verdeelmodel bij aan de doelen van passend onderwijs?

Samenwerking basisonderwijs voor nieuwe werkwijze LWOO

Als eerste stappen in het proces streeft het swv ernaar om met behoud van een goede plaatsingsbeslissing:

- De toetsdruk voor leerlingen te verminderen;
- de inzet van tijd om te komen tot een besluit terug te brengen.

Om dit te bereiken is een belangrijk subdoel: nauwere afstemming met basisonderwijs en

een betere benutting van informatie die in het basisonderwijs over de leerling beschikbaar is. Om daad bij woord te voegen zijn twee collega's uit het basisonderwijs bereid gevonden om deel te nemen aan de werkgroep LWOO/PRO. Dit zijn Elsje Strijker (Octaaf) en Anne-Marie Koster (Sterrenschip). Dit schooljaar wordt er een pilot gedraaid op deze scholen, waarbij voor de onderbouwing van aanvragen LWOO en PRO gebruik wordt gemaakt van de didactische gegevens van de basisschool.

PrO-actief

Samenwerking De Meander en PrO Assen

Door: Willemijn van der Laan

Wat Gouden Handjes is voor de leerlingen met VMBO-uitstroom is PrO-actief voor de leerlingen met uitstroom praktijkonderwijs (PRO). In schooljaar 2017-2018 is de pilot PrO-actief van start gegaan. Sbo de Meander (Plateau) en PrO Assen hadden de wens om intensiever met elkaar samen te werken en dat is geresulteerd in dit plan.

Doel van PrO-actief

Beide scholen willen leerlingen met een mogelijke uitstroom praktijkonderwijs meer in hun kracht zetten door meer praktisch bezig te zijn. Hoe mooi is het om praktijkgerichte leerlingen in groep 7 en 8 regelmatig mee te laten draaien op PrO Assen bij een les koken, schoonmaak, groen of techniek?! Niet alleen de stap naar het voortgezet onderwijs (VO) zou vergemakkelijkt worden, maar ook bij binnenkomst op het VO zou het praktijkonderwijs al een idee hebben van de individuele leerroute die leerlingen hebben, wat hen uiteindelijk leidt naar een passende plek op de arbeidsmarkt of binnen het vervolgonderwijs.

Door het uitzetten van praktijkgerichte leer-routes wordt de specifieke aanpak van leerlingen meer inzichtelijk gemaakt. Deze werkwijze zorgt er voor dat de leerlingen met leer-route PrO een kans krijgen om hun talenten te ontplooiën.

De doelen van PrO-actief zijn:

- Een doorgaande leerlijn ontwikkelen voor de vakken **groen, koken, techniek en schoonmaak** vanaf groep 7;
- Leerstof aanbieden waarbij theorie en praktijk aan elkaar gekoppeld worden zodat leerlingen in een betekenisvolle context leren;
- Talenten ontwikkelen van leerlingen door praktisch bezig te zijn;
- Leerlingen op een school plaatsen die tegemoet komt aan hun leermogelijkheden, zodat vroegtijdig schooluitval en eventueel afstroming kan worden voorkomen;
- Gewenning van leerlingen en ouders op hun toekomstige school;
- Overdracht versterken. Dit is meer dan een warme overdracht. De toekomstige leerlingen worden daadwerkelijk gezien. We krijgen een goed beeld van gedrag en houding, van de protectieve en belemmerende factoren van de leerling.

Het project

Door dit project komt er een nauwere samenwerking tussen de verschillende scholen tot stand wat ten goede komt aan de ontwikkeling van de leerlingen. Door in groep 7 en 8 praktijkgerichte vakken op PrO Assen aan te beïden zouden de leerlingen gemakkelijker moeten

kunnen instromen in het VO. Omdat er goed gekeken wordt naar de kwaliteiten van leerlingen komen zij eerder op “de juiste plek”, waardoor vroegtijdig schooluitval en afstromen wordt voorkomen.

Ambitie

Met dit projectplan willen we een arrangement voor het hele samenwerkingsverband organiseren. Dit schooljaar, 2017-2018, draaien wij een pilot met De Meander en PrO Assen. Dit betreft de leerlingen uit groep 7 en 8 met een mogelijke uitstroom praktijkonderwijs.

In schooljaar 2018-2019 willen we PrO-actief graag openstellen voor alle leerlingen uit het samenwerkingsverband 22.01 die een mogelijke uitstroom praktijkonderwijs hebben.

Hoe verder?

Mocht u meer willen weten over dit project dan kunt u contact opnemen met Robert Kuiper r.kuiper@proassen.nl of Willemijn van der Laan w.vdlaan@sbodemeander.nl.

Bericht van de ISK Schakelcoach

Door: Marieke van Schaick

In het swv VO is sinds dit schooljaar een ISK-schakelcoach werkzaam. Marieke van Schaick geeft in samenwerking met de ontvangende scholen vorm aan schakeltrajecten van leerlingen die vanuit de Internationale Schakelklas (ISK) naar regulier voortgezet onderwijs doorstromen en ondersteunt de scholen bij de begeleiding van deze leerlingen. De schakelcoach ISK kan ook ondersteunen bij leerlingen met een nieuwkomersachtergrond die de overstap vanuit het PO naar VO maken.

Het schooljaar is al een tijdje in volle gang, en de ISK-leerlingen die zijn ingestroomd in het reguliere onderwijs draaien volop mee in hun nieuwe klas: in het praktijkonderwijs, het vmbo 1e en 2e klas, mavo 2 en 3, en in vwo 4. Hoe gaat het nu met deze leerlingen en hoe verlopen de contacten met de collega's op de diverse locaties?

Ik merk bij mijn bezoeken aan de verschillende scholen en afdelingen dat het nu vaak wel bekend is wie ik ben en wat ik doe, maar dat het belangrijk is en blijft om actief leerlingen en collega's te benaderen. Wekelijks spreek ik leerlingen, mentoren, begeleiders en coördinatoren, hou ik een vinger aan de pols en wordt er besproken welke begeleiding voor welke leerling wenselijk is. Per leerling is het bij voortdurende zoektocht naar het juiste coachingstraject en bekijken wat er nodig en mogelijk is. Coaching en begeleiding op maat.

De leerlingen zijn dit schooljaar gretig aan hun nieuwe uitdaging in het reguliere onderwijs begonnen, maar ze merken nu ook dat het beheersen van de Nederlandse taal van wezenlijk belang is om goed mee te kunnen doen. De eerste cijfers zijn binnen, en dan blijkt dat er hier en daar nog een, soms behoorlijk, 'gat' is in hun kennis. De docenten aan de andere kant, vragen zich soms af hoe ze daarmee moeten omgaan.

Wat in elk geval van belang is, is dat we deze leerlingen de tijd gunnen om een inhaalslag te maken, dat zij succeservaringen opdoen, dat we in het oog houden wat op termijn haalbaar is en dat we regelmatig evalueren of de leerlingen op het juiste onderwijspad zitten.

Voor vragen of informatie, of voor het maken van een afspraak kunt u telefonisch (0592-333176) of per e-mail (sck@dr.nassaucollege.nl) contact met mij opnemen.

Privacy-tool

In de praktijk van passend onderwijs, ook wat betreft de overstap van PO naar VO, ontstaan er vaak vragen over het delen van informatie. De PO-raad en de VO-raad hebben een privacy-tool ontwikkeld. Deze privacy-tool is een handig hulpmiddel om te checken wat wel en niet gedeeld mag worden en waarvoor al dan niet toestemming van ouders moet worden gevraagd.

<https://passendonderwijsprivacy.nl/#/>

Nieuwsbrieven

Het samenwerkingsverband primair onderwijs en het samenwerkingsverband voortgezet onderwijs geven ieder een eigen nieuwsbrief uit. De nieuwsbrief automatisch per mail ontvangen? Aanmelden:

Nieuwsbrief primair onderwijs:

<https://www.passendonderwijs-po-22-01.nl/>

Nieuwsbrief voortgezet onderwijs

<http://www.passendonderwijs-vo-22-01.nl/>